

zo thuis als
maar kan

de waalboog

Medisch ethisch beleid

TOPZORG EN BEHANDELING

Ethische kwesties: moeilijke behandelbeslissingen

Op de verpleegafdelingen verblijven veel cliënten met aandoeningen die niet te genezen zijn. De medische behandeling is erop gericht de hinderlijke verschijnselen van deze aandoeningen terug te dringen. Wanneer complicaties optreden of de cliënt een andere ziekte krijgt die wel te genezen is, worden deze zo goed mogelijk behandeld. Altijd dient overwogen te worden of behandelen wel zinvol is. Een cliënt kan meer last hebben van een behandeling dan van zijn aandoening. Ook kan het positieve effect van een behandeling niet meer opwegen tegen de lasten van de ziekte zelf.

De specialist ouderengeneeskunde overlegt met de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger over het beloop van de aandoening(en) en alle behandelmogelijkheden met hun voor- en nadelen. De cliënt en/of de vertegenwoordiger informeren de specialist ouderengeneeskunde over de wensen en behoeften van de cliënt in deze situatie. Ook overlegt de specialist ouderengeneeskunde met de andere leden van het multidisciplinaire team. De kwaliteit van het leven van de cliënt staat bij alle afwegingen centraal. Deze kwaliteit kan op een moment zo zijn dat behandeling, gericht op verlenging van het leven, niet meer in het belang van de cliënt is. Dit is bijvoorbeeld zo wanneer verlenging van het leven alleen nog verlenging van het lijden inhoudt. De dood hoort bij het leven en wanneer het levenseinde zich aandient mag een mens ook waardig sterven. Bij de behandeling en verzorging zal in deze fase de nadruk liggen op bestrijding van de klachten en het aanbieden van geestelijke ondersteuning.

Soms treden problemen op als pijn, benauwdheid en onrust. Als er geen behandelalternatieven voorhanden zijn kan als enige resterende mogelijkheid worden overgegaan op het verlagen van

het bewustzijn d.m.v. medicijnen om het lijden te verlichten. We spreken dan van palliatieve sedatie.

Vaak wordt er gesproken of een mogelijke ziekenhuisopname nog een meerwaarde heeft en of bij onvoldoende voedsel- en vochtopname kunstmatige toediening wenselijk is.

Als de cliënt komt wonen bij De Waalboog zal samen met de zorgbemiddelaar en de verzorgende gesproken worden over de wenselijkheid van reanimatie bij plotselinge stilstand van het hart en/of ademhaling. De wens tot wel of niet reanimeren hangt samen met uw levensvisie, uw gezondheidstoestand, uw toekomstverwachting en de kans van slagen van een reanimatie. Het is belangrijk dat familie en hulpverleners weten of ze cliënt wel of niet moeten reanimeren. (Zie folder Nadenken over reanimatie)

Het kan ook voorkomen dat een cliënt in een bepaalde situatie euthanasie wenst. Hiermee wordt bedoeld dat de cliënt vrijwillig en weloverwogen vraagt om opzettelijke levensbeëindiging door de specialist ouderengeneeskunde. Weloverwogen kan zo'n wens alleen worden geuit door iemand die nog over een goede geestelijke gezondheid beschikt. De psychogeriatrische cliënten die op de verpleegafdelingen verblijven kunnen de reikwijdte van zo'n vraag wellicht niet meer overzien. Een vertegenwoordiger kan nooit een dergelijk zware beslissing voor een cliënt nemen.

Een vraag om euthanasie wordt opgevat als een serieuze hulpvraag. Belangrijk is samen vast te stellen vanuit welke nood de vraag gesteld wordt en wat gedaan kan worden om de klachten en problemen op te lossen. De zorgvisie inspireert De Waalboog te werken aan een zo groot mogelijke deskundigheid van de hulpverleners op dit terrein. Alles wordt in het werk gesteld om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van de cliënt.

De zorg is erop gericht het leven en het levenseinde draaglijk en waardig te houden.

Er kunnen zich uitzonderlijke situaties voordoen waarbij het niet lukt een voor de cliënt draaglijke situatie te creëren. Wanneer het lijden van de cliënt ondraaglijk blijft en hij verzoekt weloverwogen om euthanasie, is er sprake van een noodsituatie die om een eigenstandige afweging vraagt. Het kan zijn dat in een dergelijke situatie toch tot het geven van euthanasie wordt overgegaan.

Een cliënt die voorafgaande aan opname op een van de verpleegafdelingen al heel nadrukkelijk wensen voor zijn laatste levensfase heeft, kan deze het beste vóór de opname met een van de specialisten ouderengeneeskunde bespreken. In dit gesprek kan duidelijk gemaakt worden wat De Waalboog te bieden heeft, zodat de cliënt met realistische verwachtingen kan worden opgenomen.

Om tot goede besluitvorming te komen is een diepgaand overleg noodzakelijk met alle betrokkenen in een sfeer van openheid en vertrouwen. Gezamenlijk komt men via deze weg meestal tot een beslissing waarvoor de specialist ouderengeneeskunde verantwoordelijk is, maar die door allen gedragen wordt.

BV 4.6 / okt-16 - okt-19 / versie 7

zo thuis als
maar kan | **de waalboog**

Postadres
Postbus 31071
6503 CB Nijmegen

T 024 - 322 82 64
info@waalboog.nl
www.waalboog.nl

